

(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๙/๒๕๕๒ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาราชภูมิ

สภาพัฒนาราชภูมิ

ถนนคู่ท้องใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนาราชภูมิ

สิ่งที่ทรงมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสรัสสามัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสรัสสามัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาพัฒนาราชภูมิฯ ตามวัสดุรวมนญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ไกรศักดิ์ ชุณหะવัณ

ผู้เสนอ

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะવัณ)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

ชนิดพล ไชยนันทน์

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

นิภา พริ้งศุลักษณ์

ผู้เสนอ

(นายชนิดพล ไชยนันทน์)

(นางนิภา พริ้งศุลักษณ์)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

จุมพูน บุญใหญ่

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

บุญยอด สุขณิ่นไทย

ผู้เสนอ

(นายจุมพูน บุญใหญ่)

(นายบุญยอด สุขณิ่นไทย)

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรรคเพื่อไทย

สมาชิกสภาพัฒนาราชภูมิ พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพิจ)

(ลงชื่อ)	วันรุ่ง เพชรทอง (นายวันรุ่ง เพชรทอง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชุมภู จันทาทอง (นางชุมภู จันทาทอง)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมາชิกสภាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគដើរទី	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	องอาจ គត់មោលូលី (นายองอาจ គត់មោលូលី)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ុុនិពិស់ សងនវងគិចិយ (ឯាយុុនិពិស់ សងនវងគិចិយ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	នងនុវកម្ម បុណ្ណោល (នានុវកម្ម បុណ្ណោល)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគរូមឱ្យបាយ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគដើរទី	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគរូមឱ្យបាយ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	ឈើធម៌ រាជប៉ុងខ័ណ្ឌ (ឯាយឈើធម៌ រាជប៉ុងខ័ណ្ឌ)	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	ប្រលើវិនិនិយោគ បុណ្ណោលសុខ (ឯាយប្រលើវិនិនិយោគ បុណ្ណោលសុខ)	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគដើរទី	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគរូមឱ្យបាយ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	ឃុំវិ ឲ្យសារៗ (ឯាយឃុំវិ ឲ្យសារៗ)	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	ឱវិត្តន៍ ឱវិយបែងម៉ែ (ឯាយឱវិត្តន៍ ឱវិយបែងម៉ែ)	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគដើរទី	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	នានី ពើកសុបរណ៍ (ឯាយនានី ពើកសុបរណ៍)	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សុរិធម៌ មាសិទ្ធិ (ឯាយសុរិធម៌ មាសិទ្ធិ)	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សាករ កើយវាទំង (ឯាយសាករ កើយវាទំង)	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	យសកកុំ ឱិវិធម្ម (ឯាយយសកកុំ ឱិវិធម្ម)	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	ធម៉ន វិរោមរ៉ួយ (ឯាយធម៉ន វិរោមរ៉ួយ)	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	ឯនុវត្តន៍ វិរោមរ៉ួយ (ឯាយឯនុវត្តន៍ វិរោមរ៉ួយ)	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ
(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ	(ลงชื่อ)	ឬមិទិ សុខលីឃុំ (ឯាយឬមិទិ សុខលីឃុំ)	ដូចត្រូវ
	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ		(ลงชื่อ)	សមាខិកសភាផ្សេងរាជ្យវរ ពរគគប្រជាធិបតេយ្យ	ដូចត្រូវ

សំណោត

៩០ ២

(នានី ឲ្យសារៗ ឲ្យសិទ្ធិ)

ដូចត្រូវការកតែងនានរបៀបរារៈ

សំណកការប្រាំមុន

ព្រប្រហេរ ធម៌

ឬ ឲ្យសារៗ

គ្រាប់

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๑)) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) กำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิเป็นผู้มีสัญชาติไทย และกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น (เพิ่มมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ และมาตรา ๕/๔)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแก้ไขปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนไทยพันธุ์ไทยที่ต้องกล่าวเป็นคนไทยในบังคับของต่างประเทศเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และผู้สืบสันดานที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยหรือเกิดในราชอาณาจักรไทย ให้ได้คืนสถานะผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดนั้นร้อยปีถ้วนนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าห้ารัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านสัญชาติหรือสถานะบุคคลเป็นที่ประจักษ์ โดยต้องมีนักวิชาการด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมนุษยวิทยา ผู้แทนจากภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นกรรมการ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ มาตรา ๕/๔ และมาตรา ๕/๕ ในหมวด ๑ การได้สัญชาติไทย แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๙

“มาตรา ๕/๑ คนชาติพันธุ์ไทยที่ต้องการเป็นคนในบังคับของต่างประเทศ โดยเหตุอันเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักร ไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามา ในราชอาณาจักร ไทยก่อนวันที่พระราชบัญญัติแปลงชาติ รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๐ และพระราชบัญญัติ สัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ใช้บังคับ ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่บุคคลที่ถือสัญชาติ เป็นอย่างอื่น

ผู้ที่สืบสายโลหิตจากบุพการีซึ่งเป็นบุคคลตามวรรคหนึ่งย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด เว้นแต่ บุคคลที่ถือสัญชาติเป็นอย่างอื่น

บุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเรียกว่า “คนไทยพลัดถิ่น”

มาตรา ๕/๒ บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ได้อ้างว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อขอใช้สิทธิ ในความเป็นผู้มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ต่อเมื่อผู้นี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็น คนไทยพลัดถิ่น

(๑) เกิดในราชอาณาจักรไทย หรือเข้ามาอาศัยอยู่จริง โดยมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต เป็นเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นในราชอาณาจักรไทย

(๒) มีหลักฐานทะเบียนรายบุคคล และ

(๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎหมาย

การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎหมาย

มาตรา ๕/๓ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นเพื่อรับผิดชอบ การพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทางด้านกฎหมายสัญชาติหรือ สถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือมนุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกฎหมายสัญชาติพันธุ์ และผู้แทนองค์กร พัฒนาเอกชนและภาคประชาชน ร่วมเป็นกรรมการด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๕/๔ บุคคลที่ได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนรายบุคคล แห่งท้องที่ที่ผู้นี้มีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

มาตรา ๕/๕ คนไทยพลัดถิ่นที่ได้แปลงสัญชาติเป็นไทยหรือได้สัญชาติไทยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้มีสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรอง เกี่ยวกับสัญชาติตามมาตรา ๒๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนไทยที่ต้องถูกตัดสิทธิ์เป็นคนในบังคับของต่างประเทศ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และผู้สืบทอดสันดานที่อพยพเข้ามายังในราชอาณาจักรไทย หรือเกิดในราชอาณาจักรไทยให้ได้คืนสถานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยอย่างถูกต้อง เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) แก้ไของค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติตามความใน (๓) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยต้องมีนักวิชาการด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคลและด้านสังคมวิทยาหรือมนุษยวิทยา รวมถึงตัวแทนภาคประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างน้อยด้านละ ๑ คน ร่วมเป็นกรรมการด้วย

(๒) กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่น โดยการคืนสัญชาติไทยโดยการเกิดให้กับคนไทยพลัดถิ่น ในชั้นบุพการีที่ต้องถูกตัดสิทธิ์เป็นคนในบังคับของต่างประเทศ โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และไม่ได้อพยพกลับเข้ามาในราชอาณาจักรไทยในช่วงระยะเวลา ก่อนที่ประเทศไทยจะมีกฎหมายว่าด้วยสัญชาตินับที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ได้แก่ พระราชนบัญญัติเปล่งชาติ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ และพระราชนบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ใช้บังคับเพื่อให้ผู้สืบสายโลหิตจากบุพการีดังกล่าวได้สัญชาติไทย โดยการเกิดตามหลักของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) กำหนดเป็นหลักการว่าคนไทยพลัดถิ่นจะใช้สิทธิในฐานะเป็นผู้มีสัญชาติไทยได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ได้พิสูจน์และให้การรับรองแล้วว่า ผู้นั้นเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น จะต้องเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย หรือเข้ามาอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทย โดยมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติหรือครอบครัวในชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย มีหลักฐานทะเบียนรายภูมิ และมีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย พฤติกรรมที่ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความสงบเรียบร้อย เป็นต้น

(๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง เพื่อรับผิดชอบการพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ได้รับการพิสูจน์และรับรองจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้วยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านเพื่อให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้บันทึกสถานะบุคคลตามกฎหมายในฐานข้อมูลทะเบียนรายภูมิ

(๖) กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการแปลงสัญชาติเป็นไทย หรือการขอมีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติก่อนที่จะมีพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อีกว่าเป็นผู้ที่ได้รับการพิสูจน์และรับรองว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่นจากคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นโดยอนุโถม และให้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดด้วยเนื่องจากเป็นกลุ่มคนชาติพันธุ์เดียวกัน เช่น เป็นกลุ่มผู้พลัดถิ่นชาติพันธุ์ไทยจากจังหวัดเกาะกง กัมพูชา หรือเป็นผู้พลัดถิ่นชาติพันธุ์ไทยจากมรดิ ทะ瓦ຍ ตะนาวศรี เป็นต้น